

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 27. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Pravila o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem – Člen 15, točka 5 – Možnost odstopanja od teh pravil o pristojnosti z dogovori – Člen 16, točka 5 – Direktiva 2009/138/ES – Člen 13, točka 27 – Pojem ‚velike nevarnosti‘ – Pogodba o kasko zavarovanju plovila – Dogovor o pristojnosti, sklenjen med zavarovalnico in zavarovancem – Možnost uveljavljanja tega dogovora proti zavarovancu – Plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene“

V zadevi C-352/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Østre Landsret (višje sodišče za vzhodno regijo, Danska) z odločbo z dne 27. aprila 2021, ki je na Sodišče prispela 28. maja 2021, v postopku

A1,

A2

proti

I,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi T. von Danwitz, v funkciji predsednika šestega senata, A. Kumin (poročevalec), sodnik, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališča, ki so ga predložili:

– za Evropsko komisijo S. Noë, H. Tserepa-Lacombe in C. Vang, agenti,

* Jezik postopka: danščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 15, točka 5, in člena 16, točka 5, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med A1 in A2, fizičnima osebama s stalnim prebivališčem na Danskem, ter I, zavarovalnico s sedežem na Nizozemskem (v nadaljevanju: zavarovalnica I), glede veljavnosti dogovora o pristojnosti iz pogodbe o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na jadrnico.

Pravni okvir

Uredba št. 1215/2012

- 3 V uvodnih izjavah 15 in 18 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:

„(15) Pravila o pristojnosti bi morala biti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca. [...]

[...]

(18) Šibkejša stranka bi morala biti v zvezi z zavarovalnimi ter potrošniškimi pogodbami in pogodbami o zaposlitvi zaščiten s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil.“
- 4 Pravila o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem, ki so predmet oddelka 3 poglavja II te uredbe, so v členih od 10 do 16 navedene uredbe.
- 5 Člen 10 navedene uredbe določa:

„Brez poseganja v člen 6 in točko 5 člena 7 je pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem določena v tem oddelku.“
- 6 Člen 11 iste uredbe v odstavku 1 določa:

„Zavarovalnica s sedežem v državi članici je lahko tožena:

 - (a) pred sodišči države članice, v kateri ima sedež;
 - (b) v drugi državi članici v primeru tožb, ki jih vložijo zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja, pred sodiščem v kraju, kjer ima stalno prebivališče tožnik, ali

[...]“

7 Člen 15 Uredbe št. 1215/2012 določa:

„Odstopanje od določb tega oddelka je mogoče samo po dogovoru:

[...]

5. ki se nanaša na zavarovalno pogodbo, ki krije enega ali več zavarovalnih primerov iz člena 16.“

8 Člen 16 te uredbe določa:

„Točka 5 člena 15 se nanaša na naslednje zavarovalne primere:

1. vsako izgubo ali poškodovanje:

- (a) morskih plovil, naprav ob obali ali na odprtem morju, ali zrakoplovov, ki je posledica nevarnosti v zvezi z njihovo uporabo v gospodarske namene;
- (b) blaga v tranzitu, razen potniške prtljage, kadar tranzit pomeni ali vključuje prevoz s temi plovili ali zrakoplovi;

2. vsako odgovornost, razen za telesno poškodbo potnikov ali izgubo ali poškodovanje njihove prtljage:

- (a) ki izvira iz uporabe ali delovanja plovil, naprav ali zrakoplovov iz točke 1(a), razen če v primeru slednjega pravo države članice, v kateri je registriran ta zrakoplov, ne prepoveduje dogovorov o pristojnosti v zvezi z zavarovanji teh zavarovalnih primerov;
- (b) za izgubo ali poškodovanje, ki ga povzroči blago v tranzitu iz točke 1(b);

3. vsako finančno izgubo, povezano z uporabo ali delovanjem plovil, naprav ali zrakoplovov iz točke 1(a), zlasti izgubo tovora ali čartersko izgubo;

4. vsak zavarovalni primer ali interes, povezan s katerim koli zavarovalnim primerom iz točk 1 do 3;

5. ne glede na točke 1 do 4 vse ‚velike nevarnosti‘, opredeljene v Direktivi 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) [(UL 2009, L 335, str. 1)].“

9 Kot je razvidno iz uvodne izjave 41 Uredbe št. 1215/2012, v skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi EU in Pogodbi DEU, Kraljevina Danska ni sodelovala pri sprejetju te uredbe, zaradi česar ta zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Vendar je ta država članica v skladu s členom 3(2) Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2005, L 299, str. 62) z dopisom z dne 20. decembra 2012 uradno obvestila Evropsko komisijo o svoji odločitvi, da bo izvajala navedeno uredbo, zaradi česar se določbe te uredbe uporabljajo v odnosih med Evropsko unijo in Dansko. V skladu s členom 3(6) tega sporazuma dansko uradno obvestilo ustvari medsebojne obveznosti med Dansko in Unijo (UL 2013, L 79, str. 4).

Direktiva 2009/138

10 Člen 13 Direktive 2009/13 določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

(27) ‚velike nevarnosti‘ pomeni:

- (a) nevarnosti, razvrščene pod zavarovalne vrste 4, 5, 6, 7, 11 in 12 iz dela A Priloge I;
- (b) nevarnosti, razvrščene pod zavarovalne vrste 14 in 15 iz dela A Priloge I, če se imetnik police osebno poklicno ukvarja z industrijsko ali trgovinsko dejavnostjo ali opravlja katerega od svobodnih poklicev in so nevarnosti povezane s takšno dejavnostjo;
- (c) nevarnosti, razvrščene pod zavarovalne vrste 3, 8, 9, 10, 13 in 16 iz dela A Priloge I, če imetnik police presega meje najmanj dveh od naslednjih meril:
 - (i) bilančno vsoto 6.200.000 EUR,
 - (ii) neto promet 12.800.000 EUR [...];
 - (iii) povprečno število zaposlenih 250 v poslovnem letu.

[...]

[...]“

11 Zavarovalna vrsta 6, naslovljena „Plovila (morska, jezerska ter rečna in kanalska plovila)“, iz dela A Priloge I k tej direktivi je opredeljena tako:

„Vsakršna škoda ali izguba:

- rečnih ali kanalskih plovil;
- jezerskih plovil;
- morskih plovil.“

Sklep 2014/887/EU

12 V uvodni izjavi 7 Sklepa Sveta z dne 4. decembra 2014 o odobritvi Haaške konvencije z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča v imenu Evropske unije (2014/887/EU) (UL 2014, L 353, str. 5) je navedeno:

„Unija bi morala ob odobritvi Konvencije [o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjene 30. junija 2005 v okviru Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu,] dati tudi izjavo, ki se lahko predloži v skladu s členom 21, s katero bi, razen ob nekaterih jasno opredeljenih izjemah, zavarovalne pogodbe v splošnem izključila s področja uporabe Konvencije. Cilj izjave je ohraniti pravila o pristojnosti za zaščito zavarovalca, zavarovanca ali upravičenca iz zavarovanja v zadevah v zvezi z zavarovanjem v skladu z Uredbo [Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2001, L 12, str. 1)]. Izključitev bi bilo treba omejiti na to, kar je potrebno za zaščito interesov šibkejših strank v zavarovalnih pogodbah. Ta torej ne bi smela zajeti pozavarovalnih pogodb niti

pogodb, povezanih z velikimi nevarnostmi. Unija bi morala hkrati predložiti enostransko izjavo, v kateri bi navedla, da lahko pozneje na podlagi izkušenj, pridobljenih ob uporabi Konvencije, ponovno oceni, ali je treba ohraniti izjavo, predloženo na podlagi člena 21.“

- 13 V „Izjavi Evropske unije ob odobritvi Haaške konvencije z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča [...] v skladu s členom 21 [te k]onvencije“, ki je v Prilogi I k Sklepu 2014/887, je določeno:

„Cilj te izjave, ki nekatere zavarovalne pogodbe izključuje s področja uporabe Konvencije, je zaščita nekaterih zavarovalcev, zavarovancev ali upravičencev, ki so v skladu z notranjo zakonodajo EU posebej zaščiteni.

1. Evropska unija v skladu s členom 21 Konvencije izjavlja, da Konvencije ne bo uporabljala za zavarovalne pogodbe, razen v primerih iz odstavka 2.

2. Evropska unija bo Konvencijo uporabljala za zavarovalne pogodbe v naslednjih primerih:

[...]

(d) kadar se sporazum o izbiri sodišča nanaša na zavarovalno pogodbo, ki krije eno ali več naslednjih zavarovalnih primerov, ki veljajo za velike nevarnosti:

(i) vsakršna izguba spodaj navedenega ali škoda na spodaj navedenem, ki je posledica nevarnosti v zvezi z njihovo uporabo v gospodarske namene:

(a) morske ladje, naprave ob obali ali na odprtem morju ali rečna, kanalska in jezerska plovila;

[...]

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Osebi A1 in A2 sta 15. oktobra 2013 s trgovcem na drobno s sedežem v Ijmuidnu (Nizozemska) sklenili prodajno pogodbo za nakup rabljene jadrnice po ceni 315.000 EUR.
- 15 Osebi A1 in A2 sta poleg tega z zavarovalnico I sklenili pogodbo o zavarovanju civilne odgovornosti in o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na to jadrnico. Ob sklenitvi te pogodbe, ki je začela veljati 1. novembra 2013, sta osebi A1 in A2 na obrazcu za sklenitev zavarovanja, ki ga je zagotovila ta zavarovalnica in ki je naslovljen „Application form yacht insurance“ (obrazec za sklenitev zavarovanja za jahte), po eni strani navedli, da naj bi bilo domače пристanišče navedene jadrnice na Danskem, in po drugi strani, da naj bi se uporabljala le za zasebne in rekreativne namene ter da naj se ne bi dajala niti v najem niti oddajala za čarterski prevoz.
- 16 Na podlagi ene od določb o zavarovalnih pogojih iz navedene pogodbe lahko imetnik zavarovalne police vsakršen spor predloži pristojnemu sodišču na Nizozemskem.
- 17 Osebi A1 in A2 naj bi maja 2018 na Finskem nasedli. Spomladi naslednjega leta sta odkrili škodo na gredlju in trupu navedene jadrnice. Tako sta maja 2019 o nasedenju obvestili zavarovalnico I, ki je po pregledu cenilca kritje prijavljene škode zavrnila, in to zaradi narave te škode.

- 18 Nato sta osebi A1 in A2 proti tej zavarovalnici vložili tožbo pri Retten i Helsingør (sodišče v Helsingøru, Danska), da bi se ji naložilo, naj nosi stroške v zvezi s popravilom te škode, ocenjene na 300.000 danskih kron (DKK) (približno 40.300 EUR). Navedena zavarovalnica je v okviru te tožbe vložila ugovor nedopustnosti, ker naj bi bilo treba navedeno tožbo v skladu z dogovorom o pristojnosti iz zadevne zavarovalne pogodbe vložiti pri nizozemskem sodišču.
- 19 Retten i Helsingør (sodišče v Helsingøru) je s sodbo z dne 19. maja 2020 temu ugovoru nedopustnosti ugodilo.
- 20 Osebi A1 in A2 sta zoper to sodbo vložili pritožbo pri predložitvenem sodišču, to je Østre Landsret (višje sodišče za vzhodno regijo, Danska), pri čemer sta primarno predlagali, naj se zadeva vrne v razsojanje Retten i Helsingør (sodišče v Helsingøru), podredno pa, naj predložitveno sodišče tožbo vsebinsko preuči, ker jadrnica iz postopka v glavni stvari kot plovilo za rekreacijo ne spada na področje uporabe člena 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 in ker sta zato tožbo na prvi stopnji pravilno vložili pri danskem sodišču.
- 21 Natančneje, osebi A1 in A2 trdita, da je treba kot „veliko nevarnost“ v smislu te določbe opredeliti samo škodo, ki je nastala na plovilu, zavarovanem in uporabljanem v gospodarske namene, in ki je nastala v okviru take uporabe. Razlaga navedene določbe, v skladu s katero se za „veliko nevarnost“ šteje vsakršna škoda, ki nastane na katerem koli plovilu, ne glede na njeno velikost in uporabo, vključno s plovili za rekreacijo, ki se uporabljajo v zasebne namene, naj bi bila v nasprotju s cilji, ki jim sledi Uredba št. 1215/2012, zlasti s ciljem varstva šibkejše stranke v pogodbenem razmerju.
- 22 Zavarovalnica I trditve, ki sta jih navedli osebi A1 in A2, prereka. Ta zavarovalnica meni, da sta ti osebi, čeprav imata status potrošnikov, sklenili zavarovalno pogodbo, ki vsebuje zavezujoč dogovor o pristojnosti, v skladu s katerim je pristojno nizozemsko sodišče. Tak dogovor naj bi bil dovoljen na podlagi člena 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, ker naj bi bilo kasko zavarovanje plovila, kot je to iz postopka v glavni stvari, zajeto s pojmom „velike nevarnosti“ v smislu člena 16, točka 5, te uredbe v povezavi s členom 13, točka 27, Direktive 2009/138.
- 23 V teh okoliščinah je Østre Landsret (višje sodišče za vzhodno regijo) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 15, točka 5, Uredbe [št. 1215/2012] v povezavi s členom 16, točka 5, te uredbe razlagati tako, da kasko zavarovanje plovil za rekreacijo, ki se ne uporabljajo v gospodarske namene, spada v okvir izjeme iz člena 16, točka 5, navedene uredbe in je torej zavarovalna pogodba, ki vsebuje dogovor o pristojnosti, s katerim se odstopa od pravila iz člena 11 navedene uredbe, veljaven v skladu s členom 15, točka 5, navedene uredbe?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 24 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 v povezavi s členom 16, točka 5, te uredbe razlagati tako, da pogodba o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, spada na področje uporabe tega člena 15, točka 5.
- 25 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej opozoriti, da so v oddelku 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 določena posebna pravila o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem.

- 26 Tako člen 11(1)(b) Uredbe št. 1215/2012 določa, da je zavarovalnica s sedežem v državi članici lahko tožena v drugi državi članici v primeru tožb, ki jih vložijo zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja, pred sodiščem v kraju, kjer ima stalno prebivališče tožnik.
- 27 Vendar Uredba št. 1215/2012 v nekaterih primerih določa možnost, da se z dogovori odstopi od navedenih posebnih pravil o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem, med drugim, kot določa člen 15, točka 5, te uredbe, z dogovori, ki se nanašajo na zavarovalno pogodbo, ki krije enega ali več zavarovalnih primerov iz člena 16 navedene uredbe.
- 28 V obravnavanem primeru ni sporno, da bi lahko bil glede na zavarovalno pogodbo iz postopka v glavni stvari in nevarnosti, ki so krite z njo, upošteven le člen 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, ki se nanaša na „velike nevarnosti“ v smislu Direktive 2009/138.
- 29 Opozoriti je treba tudi, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi kontekst, v katerega je umeščena, ter cilje in namen, ki jim sledi akt, katerega del je. Zgodovina nastanka določbe prava Unije lahko prav tako razkrije elemente, ki so upoštevni za njeno razlago (sodba z dne 25. junija 2020, A in drugi (Vetrne elektrarne v občinah Aalter in Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 30 Zato se je treba za ugotovitev, ali je mogoče, kar zadeva pogodbo o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, odstopiti od pravil o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem iz Uredbe št. 1215/2012, navezati na besedila člena 15, točka 5, in člena 16, točka 5, te uredbe, na besedila upoštevni določb Direktive 2009/138, na katero napotuje ta člen 16, točka 5, ter na sistematiko teh pravil, njihovo zgodovino nastanka in cilje, na katerih temeljijo (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 31 Kar zadeva jezikovno razlago zadevnih določb, iz člena 15, točka 5, v povezavi s členom 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 izhaja, da spadajo „vse ‚velike nevarnosti‘, opredeljene v Direktivi 2009/138“, med zavarovalne primere iz tega člena 15, točka 5.
- 32 Pojem „velike nevarnosti“ je opredeljen v členu 13, točka 27, te direktive.
- 33 Tako so, prvič, v skladu s tem členom 13, točka 27(a), „velike nevarnosti“ nevarnosti, razvrščene pod zavarovalne vrste 4, 5, 6, 7, 11 in 12 iz dela A Priloge I k navedeni direktivi.
- 34 Drugič, v skladu z navedenim členom 13, točka 27(b), med „velike nevarnosti“ spadajo nevarnosti, razvrščene pod zavarovalni vrsti 14 in 15 iz tega dela A Priloge I, če se imetnik police osebno poklicno ukvarja z industrijsko ali trgovinsko dejavnostjo ali opravlja katerega od svobodnih poklicev in so nevarnosti povezane s takšno dejavnostjo.
- 35 Tretjič, isti člen 13, točka 27(c), zajema nevarnosti, razvrščene pod zavarovalne vrste 3, 8, 9, 10, 13 in 16 navedenega dela A Priloge I, če imetnik police presega meje najmanj dveh od meril, navedenih v tej točki 27(c).

- 36 V obravnavanem primeru ni sporno, da je lahko med zavarovalnimi vrstami dela A Priloge I k Direktivi 2009/138, na katere napotuje člen 13, točka 27, od (a) do (c), te direktive, upoštevna le zavarovalna vrsta 6, ki je navedena v tem členu 13, točka 27(a). Ta zavarovalna vrsta zajema vsakršno škodo na rečnih ali kanalskih plovilih, jezerskih plovilih in morskih plovilih.
- 37 Vendar drugače kot člen 13, točka 27(b) in (c), Direktive 2009/138, ki vsebuje navedbe v zvezi z dejavnostjo zavarovalca oziroma bilančno vsoto, prometom ali številom zaposlenih v njegovem podjetju, niti navedena zavarovalna vrsta 6 niti člen 13, točka 27(a), Direktive 2009/138 ne vsebujeta drugih pojasnil, zlasti glede uporabe teh vozil.
- 38 Iz jezikovne razlage člena 13, točka 27, Direktive 2009/138 in člena 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 torej izhaja, da je mogoče ti določbi razlagati tako, da med „velike nevarnosti“ iz navedenih določb spada vsakršna škoda, ki nastane na rečnih ali kanalskih, jezerskih in morskih plovilih, ne glede na to, ali se uporabljajo v gospodarske ali negospodarske namene.
- 39 Kar zadeva kontekst, v katerega je umeščen člen 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, je treba na eni strani navesti, da se ta določba začne z navedbo „ne glede na točke 1 do 4“, iz česar je mogoče ugotoviti, da so točke od 1 do 4 tega člena 16 v razmerju do navedenega člena 16, točka 5, *lex specialis* in da imajo zato v položajih, ki jih te točke od 1 do 4 posebej urejajo, prednost pred točko 5.
- 40 Na drugi strani člen 16, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012 med drugim zajema vsako izgubo ali poškodovanje morskih plovil, ki je posledica nevarnosti v zvezi z njihovo uporabo v gospodarske namene.
- 41 Vendar je treba ugotoviti, kot je pravilno navedla Komisija, da bi bilo členu 16, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012, če bi se vsakršna škoda, ki nastane na morskih plovilih, ne glede na njihovo uporabo, štela za „veliko nevarnost“ v smislu tega člena 16, točka 5, odvzet učinek glede morskih plovil. Enako bi veljalo za točke od 2 do 4 navedenega člena 16, ker se te točke nanašajo na zavarovalne primere, ki v skladu z istim členom 16, točka 1(a), izhajajo iz uporabe ali delovanja plovil, in na zavarovalne primere, ki so povezani s katerim koli zavarovalnim primerom iz člena 16, od točke 1 do točke 3, te uredbe.
- 42 Tak rezultat bi bil v nasprotju z namenom zakonodajalca Unije, da ima vsaka od točk od 1 do 4 člena 16 Uredbe št. 1215/2012 svojo vsebino.
- 43 V besedilu člena 16 Uredbe št. 1215/2012 je namreč v bistvu povzeto besedilo člena 14 Uredbe št. 44/2001. Točk od 1 do 4 tega člena 14, ki so postale točke od 1 do 4 tega člena 16, pa ni bilo v predlogu uredbe Sveta (ES) o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, ki ga je predložila Komisija (COM(1999) 348 final) in na podlagi katerega je bila sprejeta Uredba št. 44/2001; v to uredbo so bile vključene šele v zakonodajnem postopku, s čimer je bil natančneje določen pojem „zavarovalni primeri“ iz člena 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012.
- 44 Preudarki, navedeni v točkah od 39 do 43 te sodbe, torej podpirajo ozko razlago člena 16, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, v skladu s katero se ta določba ne nanaša na škodo, nastalo na vozilih, ki se uporabljajo v negospodarske namene, tako da pogodba o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, ne spada na področje uporabe člena 15, točka 5, te uredbe.

- 45 Druge kontekstualne ugotovitve to razlago potrjujejo. Na eni strani je treba namreč odstopanja od pravil o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem, kakršno je odstopanje, ki je dovoljeno s členom 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, razlagati ozko (glej po analogiji sodbo z dne 12. maja 2005, *Société financière et industrielle du Peloux*, C-112/03, EU:C:2005:280, točka 31).
- 46 Na drugi strani razlaga, navedena v točki 44 te sodbe, omogoča zagotovitev skladnosti s tem, kako Unija uporablja Haaško konvencijo o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjeno 30. junija 2005.
- 47 V skladu s točko 2(d)(i)(a) izjave, navedene v točki 13 te sodbe, Unija namreč to konvencijo uporablja za zavarovalne pogodbe, kadar se dogovor o izbiri sodišča nanaša na zavarovalno pogodbo, ki krije enega ali več zavarovalnih primerov, ki veljajo za velike nevarnosti, in sicer med drugim vsakršno škodo na morskih plovilih, ki je posledica nevarnosti v zvezi z njihovo uporabo v gospodarske namene. Iz tega sledi, da Unija, nasprotno, navedene konvencije ne uporablja za zavarovalne pogodbe, ki krijejo zavarovalne primere, do katerih pride pri uporabi morskih plovil v negospodarske namene.
- 48 Nazadnje, kar zadeva cilje, ki jim sledi Uredba št. 1215/2012, je iz uvodne izjave 18 te uredbe razvidno, da je za tožbe v zadevah v zvezi z zavarovanjem značilno neko neravnotežje med strankami in da je namen določb oddelka 3 poglavja II navedene uredbe to popraviti tako, da se za šibkejšo stranko uporabijo pravila o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil (sodba z dne 9. decembra 2021, *BT (Pritegnitev zavarovanca v postopek)*, C-708/20, EU:C:2021:986, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 49 Tako je namen pravil iz tega oddelka 3 zagotoviti, da lahko šibkejša stranka, ki želi vložiti tožbo proti močnejši stranki, to stori pri sodišču države članice, ki ji je zlahka dostopno (glej v tem smislu sodbo z dne 30. junija 2022, *Allianz Elementar Versicherung*, C-652/20, EU:C:2022:514, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 50 Stranki zavarovalne pogodbe, ki krije „veliko tveganje“, lahko sicer na podlagi člena 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 v povezavi s členom 16, točka 5, te uredbe s sklenitvijo dogovorov odstopata od pravil o pristojnosti iz navedenega oddelka 3, vendar je bila taka možnost uvedena, da bi se upoštevalo dejstvo, da sta stranki take zavarovalne pogodbe enakopravni (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2020, *Balta*, C-803/18, EU:C:2020:123, točka 39).
- 51 Za razmerja med poklicnimi udeleženci s področja zavarovalništva, med katerimi za nobenega ni mogoče domnevati, da je glede na druge v šibkejšem položaju, namreč ni utemeljeno nobeno posebno varstvo (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2020, *Balta*, C-803/18, EU:C:2020:123, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 52 V obravnavanem primeru je v zvezi z zavarovalci – kot sta tožeči stranki v postopku v glavni stvari – ki so, ne da bi bili v vlogi poklicnih udeležencev, sklenili pogodbo o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v zasebne in rekreativne namene, in ne v gospodarske namene, drugače.
- 53 Glede na to ni treba izvesti presoje od primera do primera v zvezi z vprašanjem, ali je mogoče osebo šteti za „šibkejšo stranko“. Kot je namreč Sodišče že poudarilo, bi taka presoja povzročila nevarnost pravne negotovosti in bi bila v nasprotju s ciljem Uredbe št. 1215/2012, ki je izražen v njeni uvodni izjavi 15, in sicer, da morajo biti pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva (sodba z dne 27. februarja 2020, *Balta*, C-803/18, EU:C:2020:123, točka 42 in navedena sodna praksa).

- 54 Zato je razlaga, navedena v točki 44 te sodbe, v skladu s katero pogodba o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, ne spada na področje uporabe člena 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, v skladu s cilji, ki jim sledi ta uredba, saj je v zvezi s takimi zavarovalnimi pogodbami upravičeno posebno varstvo zavarovalca in je zagotovljena predvidljivost pravil o pristojnosti.
- 55 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 v povezavi s členom 16, točka 5, te uredbe razlagati tako, da pogodba o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, ne spada na področje uporabe tega člena 15, točka 5.

Stroški

- 56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Člen 15, točka 5, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah v povezavi s členom 16, točka 5, te uredbe

je treba razlagati tako, da

pogodba o kasko zavarovanju plovila, ki se nanaša na plovilo za rekreacijo, ki se uporablja v negospodarske namene, ne spada na področje uporabe tega člena 15, točka 5.

Podpisi